

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 -	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyezer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyilttór sora . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-aranádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Testvérharcz.

Budapest, szeptember 12.

Testvérek közt is előfordul, hogy összevesznek egymással. Csak hogy aztán nem szabad a civakodást elkeseríteni s elmérgesíteni. A szívek melyekben ugyanaz a vér lüktet, csakhamar megtalálják az utat egymáshoz és a testvéri szeretethez. Az áldatlan elkeresztelési viszály is helyet fog engedni a testvéries békének, a hazafias egyetértésnek, amely évszázadok óta képezte a legjellemzőbb vonást, Magyarország politikai népeletében és a legerősebb oszlopát egy magyar állam létezésének. Csak elkeseríteni és elmérgesíteni nem szabad, nem szabad azt kikeresni és előre tolni, ami szétválaszt és sért hanem inkább mindig s mennél többet kell elsősorban állítani abból, ami kiengesztel s egyesít.

Es nem szabad megfélemedezni egy fődologról. Ha ketten viszálykodnak, mindig van egy harmadik, aki örül s akinek előnye van a viszályból. Magyarországon a katolicizmuson és protestantizmuson kívül van még egy vallás, mely milliókra menő hívőket számlál, akik közül különösen legujabb időben nagyon sokan vannak kiteve államellenes sugalmazásoknak és magyarelles kisértéseknek. Meg vagyunk győződve, hogy hazafias kötelességet teljesítünk, midőn arra utalunk, hogy az elkeresztelési viszály kiélesítése és elmérgesítése csak azok malmára hajtana a vizet, akik sötét céljaikkal a magyar elem gyengítésére leskelődnek s bizonynyal iparkodni fognak minden rést, mely az uralkodó törzs testvéri összetartásában támad, a tulajdon törekvéseikkel betölteni.

A harcz létezik, ezt nem lehet — s nem is kell — tagadni, végig kell azt küzdeni s kiegyenlíteni. A fegyvereket pedig, melyeket használni kell, megjelölte a régbevált hazafi és államférfi T i s z a Kálmán ép oly lendületes, mint tapintatos beszédében, melylyel P a p Gábor püskök üdvözlő beszédére válaszolt a komáromi református templomban, mint egyházának jubiláló főgondnoka, ezek a szellem és az igazság, a hazafiság és a türelem fegyverei. Ő a protestánsok általánosan elismert vezére, e fegyvereket sokszorosan kipróbált remekléssel kezeli. De ebben Magyarország katolikusainak szemén szedett vezére, a kitünő hercegprimás, V a s z a r y, nem áll Tisza mögött. Primásságának rövid ideje alatt mély bölcsességnek, izzó hazafiságának tántoríthatlan szelidségének és igazságosságának épenséggel csodálatos próbait szolgáltatva a bámuló világnak. Es mind a ketten, Vaszary és Tisza, egyértelműen az állam egészét, a parlamentet és koronát ismerték el legfőbb, megfélembeszethető választott bíróságnak a vitás ügyben: az ítéletben, melyet a törvényhozás kimondani és a korona szentesíteni fog, mind a két tábornak meg kell nyugodnia és a két kitünő parancsnok egész tekintélyét a mérleg serpenyőjébe fogja vetni, hogy ellenállás nélkül mindenki alávesse magát az ítéletnek. Addig pedig minden pártnak azzal a türelemmel kell felfegyverkeznie, melyet Tisza az igazságos ügy legkipróbáltabb harczeszközének nevezett és az összetűzést dölyfös és bűnös módon senki ne szítsa, a kedélyeket ne izzgassa és ne tüzelje fel a lelkiismereteket egész a kiengesztelhetlenségig.

Akkor el lesz hártva a testvérharcz és a hazafiak, tartozzanak bármely valláshoz, ismét meg fognak emlékezni arról, hogy a különböző vallásfelekezetek oltárain kívül áll még egy oltár, a melyen Szent István birodalmának minden fia kezét fogva, vállalva, egyesülten áldozhat, kell hogy áldozzék: a becsületes, a közjónak minden külön érdeket alárendelő hazaszeretet oltára.

A proselyta-csinálás határozottan nem magyar jellemvonás és a türelmetlenség szintén nem. Ha a dolgot az arra való kéz a helyes végénél fogva ragadja meg, okvetlen visszahelyezi azt a helyes vágányokra s ott meg is tartja. Magyarországnak és viruló államiságának ellenségei nem fogják megérni azt az örömet, hogy katolikusok és protestánsok sokáig és szívükben ellenségeskedéssel támadják egymást és ezzel az államfenntartó elem erejét gyöngítsék, s Magyarországot az ellenállásra képtelenné tegyék külső támadások ellen.

Belföld.

Horvát szenzáció

Zágrábi lapok jeletése szerint J a n o v i c h horvát képviselő a volt szerb radikális kormány sajtólapjából 31 ezer dinárt kapott „pártpolitikai czélokra” s az erről szóló nyugtákat megtalálták nála. Ez az eset roppant föltűnést kelt Zágrábban.

A fiumei szabad kikötő

Fiuméből táviratozzák Az itteni ipar-egyesület a legmelegebb támogatását ígerte meg W a l l u s c h n i g indítványának a fiumei szabad kikötő visszaállítása ügyében.

TÁRCZA.

— Szeptember 13. —

Halálos ágyon.

— Irta: Georges de Lys. —

Hermance haldoklott. Jacques, a férje, kimondhatatlan kinnal vetette féltő pillantásait forrón szeretett felesége halvány arcára. Az asszony már harmincz év óta minden buban-bajban csendes szorgalmas élettársa volt. Hermance, bűne tudatában s a bánkódástól gyötörve, félre fordította a fejét, mert ezt a férfit, a tisztesség, jóra való, hü Jacquest, megcsalta. Es az elmúlt hosszú évek mitsem enyhítették a jóvá nem tehető bűnön, melyet most halála órájában, nagyobbban, vezekelhetlenebbnek látta, mint valaha.

Es férje nem sejtett semmit; a gyanúnak még csak árnyalata sem érintette őt; husz évi keserves vezeklés alatt, szeretetét, jóságát megkettőzte, csak hogy jóvá tegye bűnét, azt a nagy bünt, mely Ödön fia alakjában minden órában szeme előtt állott. Ez a fiu, kit Jacques apa gyengédséggel a sajátjának mondott.

Bűne és mindazok a méltatlan csalódások után, melyek a házasságtörést követik, tanulta megbecsülni jóságos férjét. A szerető, önző dnrva követeléseitől Jacques önzetlen, tiszta

érzelmeihez menekült; kinek szerelmét tudva, hogy méltatlan reája, féltően, gondosan őrizte. De nem volt bátorsága, hogy bűnét bevallja.

Még most, ebben a nehéz órában sem érezte magát elég erősnek arra, hogy beszéljen hogy Jacques gyászatát meg ne szentségtelenítse, hogy legalább seplőtlen emléket hagyja vissza szívében. Nem tartotta magát hivatottnak arra, hogy még halála után is, erre a hü emberre ekkora csapást mérjen.

Miképen viselte volna el a meggyalázott becsületen multat és a sivár jelent?

De mind ez ámitások nem hallgattatták el, keserű lelki furdalásait. A szerető és a szent emlék, melyet hallgatása által kierősza-kolta, keserű guny volt; s a tisztelet, melyben férje őt egész életén át részesítette, mint egy óriási hazugság kísértette volna őt siron tul is.

Nem, sohasem!

Megpróbált felkönyökölni, hogy végre beszéljen. Férje rögtön hozzája ugrott s miközben karjaival támogatta — szeretetteljesen kérdezte, vajjon akar-e inni? Tagadólag rázta fejét; jéghideg verejtékecspepek permeteztek homlokáról alá.

— Akarod Ödönt látni? ... A szegény fucska alszik, felköltsem?

Mikor Hermance fia nevét hallá kiejteni, újból elveszítette minden bátorságát.

— Nem — suttozta — már jobban érzem magamat.

Es bágyadtan hullott vissza párnáira; örök hallgatást esküdött meg magának ebben a pillanatban.

— Isten majd megbüntet azért, amiért vétkeztem — gondolta magában — de legalább a gyermeknek ne kelljen szegyenkeznie, ha anyja jut eszébe.

Férje nevét viselte Ödön s ezt akarta hagyni sajátja helyett, mely megbecsületitve, a gyermek egész életét bemocskolva, megmérgezné. Nem ily ár helyett inkább a pokol minden kinját állja ki.

Jacques székében elszenderegve hátra-hatlatlott.

A haldokló zavartalanul nézhette őt.

Mily jó és hü volt arca!

A mosolygó szája s szívjóságát, a tiszta magas homlok valódi nemes érzelmeiket tükrözött vissza. Homloka ránczai az örökös dolgozástól, az örökös munkálkodástól tanuskodtak; minden nemes, igaz, volt ezen az emberen. S egy hü divatbábul, egy szivtelen üres fejű hivalkodó Don Juannal csalta meg őt, az emberek legjobbját.

Ma husz év mulva ez a botlás ép oly szörnyűnek, mint megmagyarázhatatlannak tünt fel előtte, nem szívjátra nyomta lelkét

A delegációk egybehívása.

— Legfelsőbb kéziratok. —

Ő császári és királyi apostoli felsége a következő legfelsőbb kéziratokat méltóztatott kibocsátani:

I.

Kedves Gróf Kálnoky!

A közös ügyek tárgyalása céljából a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény értelmében az 1892-ik évre megválasztott bizottságot, valamint a magyar országgyűlés által az 1867. XII. t. cz. értelmében az 1892-ik évre kiküldendő közösügyi bizottságot, másolatban mellékeltem kézirataimmal f. évi október hó 1-évre Budapestre egybehívtam, — minélfogva megbízom Önt, hogy az illető előterjesztések megtétele iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1892. szeptember 5-én.

Ferencz József, s. k.

Kálnoky, s. k.

II.

Kedves Gróf Szapáry!

A közös ügyek tárgyalása céljából a magyar országgyűlés által az 1867. XII. t. cz. értelmében az 1892. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény értelmében az 1892. évre megválasztott bizottságot, a részükre törvényileg fentartott teendők elintézése végett, f. évi október hó 1-ére Budapestre ezennel egybehívom.

Midőn ehhez képest közösügyi ministeriumaimat egyuttal alkotmányoszerű előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s a bizottság tagjainak egybehívása végett a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Kelt Bécsben, 1892. szeptember 5-én.

Ferencz József, s. k.

Gróf Szapáry, s. k.

III.

Kedves Gróf Taaffe!

A közös ügyek tárgyalása széljából a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény értelmében az 1892. évre választott bizottságot, és a magyar országgyűlés által az 1867. XII. t. cz. értelmében az 1892. évre kiküldendő bizottságot, a részükre törvényileg fentartott teendők elintézése végett, f. évi október hó 1-ére Budapestre ezennel egybehívom.

Midőn ehhez képest közösügyi ministeriumaimat egyuttal alkotmányoszerű előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy

a birodalmi tanács bizottsági tagjainak egybehívása végett a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Kelt Bécsben, 1892. szeptember 5-én.

Ferencz József, s. k.

Taaffe, s. k.

A kolera gyógyítható.

— szeptember 12.

Nagy vívmány híre érkezik Párisból. A kolera gyógyítása jóformán biztos. A nagy vívmányról, melynek teljessételege csak idő kérdése, az „Aradi Közlöny” már vasárnapi számában hozta a következő táviratot:

Mint a „Temps” írja, most már kétségtelenül megvan állapítva, hogy az emberitest tizednapra a Pasteur módja szerint való beoltás után megvan védve a kolera ellen.

Maga Pasteur következőleg nyilatkozik a gyógymódról a „Times” párisi levelezője előtt:

„Régóta kísérletezünk a koleraellenes beoltással s most, hogy a vész imént újra kitört, fokozott figyelmet fordítottunk e roppant humanitárius probléma megoldására. S gratulálhatunk magunknak az elért eredményhez, de sietek hozzátenni, hogy ez eredményekből még nem lehet föltétlenül embereket, eddig csak állatokon próbáltuk ki. E tekintetben azonban az oly állatoknál, melynek kolera-injekciókat adtunk, a mi koleraellenes oltóanyagunk föltétlenül sikeres eredményekre vezet. Így beoltottunk kutyákat, bőrük alá fecskendvén az anyagot s azután a belükbe vezettük a rendes uton a legerősebb kolera-vírusokat, úgy, hogy e beleket valószínűleg központjává tettük a belső zavaroknak. Az előzetes beoltás azonban teljesen megvédte az állatot a mérgező végzetes következményei ellen. Másrészt azonban ha e vírusokat előzetes beoltás nélkül vezettük az állat beleibe, akkor gyorsan elpusztultak a kolera kétségtelen tüneteiben.

S e kísérletekkel, melyekkel újra meg újra próbát tettünk, sohasem vallottunk kudarcot. Nyilvánvaló azonban, hogy az ebből vont következtetéseket még nem lehet teljes bizonyossággal alkalmazni emberekre. Igaz, hogy némely alkalmazni embereket. Igaz, hogy némely alkalmazni embereket a kolera ellenes oltóanyagot s ezek, bár a ragálytól elreptett környék közepe élnek, nem kapták meg a bajt. De nem vagyunk bizonyosak, hogy a vírusoknak a belekbe juttatása nélkül, pusztán a bőr alá való oltás elegendő-e magában az embereknek a kolera ellen való megvédésére.

Ezelőtt nemrég engedélyt kértem az oldenburgi hercegtől, hogy kísérleteket tehes-

sek Oroszországnak vészlepte vidékein. A herceg külön bizottsághoz utasította kérésemet, a bizottság azonban nem adott helyt nekem. Most azonban a következőt helyt tenni. Pár hónappal ezelőtt Damreng herceg, a sziam király testvére meglátogatott a Pasteur-intézetben. Rendkívül érdeklődött a veszettség elleni beoltásokkal való kísérletek iránt s azt mondta, hogy ha föltaláljuk a kolera ellenesét, ő erről lehető hamar hírt szeretne hallani, mert a kolera állandó baj Sziamban, minden évben elárasztván az egész országot, Irtam a hercegnek, megkérve őt, hadd küldhessük el egyik asszisztensünket Sziamba, aki a sziam kormány engedélyével beoltsa a lakosság egy részét némely faluban; fölírja a beoltottak neveit s az eredményt tudományos vizsgálat alá bocsátja.

Remélem, hogy kérésemet kedvezőleg fogadja a sziam kormány s ezen az uton — más ut nincs a tudomány előtt — képesek leszünk megmondani, vajjon a bőr alá fecskendett kolera-ellenes oltóanyag megvéd-e a valószínű kolera ellen. Addig azonban nem tehetünk mást mint jelezni a már elért előzetes eredményeket s addig győzelmünket nem monhatjuk véglegesnek e rettenes ellenség fölött amellyel a civilizáció ma annyira küzd.

Városi közügyek.**Folytatólagos sorrendje**

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1892. évi szeptember hó 14-ik napján délután 4 óraker tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

35. Az aradi jótékony polgári egyletnek kérvénye állandó segély utalványozása iránt.

36. A tanács jelentése a külvárosi kőalappal ellátott utakra, továbbá az Orczy-utczába és a pécskai-nta szükséges rostált kavics kihordatása tárgyában.

37. A kereskedelmi akadémia felügyelőbizottságának jelentése az akadémia 1891—92-ik tanévre vonatkozó zárszámadása és az 1892—3 tanévi költségelőirányzata tárgyában.

Az utgyengétek és az utkaparók kérvénye fizetésük felemelését tárgyalólag.

39. Edvi Illés László indítványa az aradi kir. főgimnáziummal a román nyelvi tanszék megszüntetése tárgyában.

Aradon, 1892. szeptember 12-én.

Kiacta:

Institoris Kálmán,
főjegyző.**Arad a mult hóban.**

— Polgármesteri jelentés. —

(Vége.)

A városi szegény ápolóban elhelyezve volt 38 egyén; augusztusban felvétetett 1, a hó folyamán elhalt 1, elbocsátott 1, maradt a hó végén 37. Elelmezésükre 1151 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. Havi segélyben részesítettet júlus hó végén 865, augusztusban meghalt 2, maradt a hó végén 363. A városi közönsége által tartott árva- és lelenzgyermek száma volt 55, augusztusban elhelyeztetett 2, más helyre adatott 2, mesterségre 1, maradt a hó végén 54. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt júlus hó végén 145, augusztusban bejelentetett 4, más helyre adatott 3, anyjának visszaadatott 5, elhalt 2, maradt a hó végén 139.

Tűz 3 esetben volt.

A községi bíróságnál júlus hó 1-én maradt elintézetlen 74 ügy, augusztusban befolyt 631, elintézés alatt állott összesen 705, ebből elintéztetett 561, tárgyalás alatt maradt 144. Végrehajtás foganatosított 121, árverés tartott 1.

A katonai ügyek szabályszerűen vezetettek. Tartózkodás és távozásra jelentetett 117 közös hadseregbeli és 53 honvédek tartott. Utóállittatott 3 helybeli, 1 idegen illetőségű hadköteles. Önkéntesnek besoroztatott 3. A város terhére elszállásoltatott 2 törzstiszt és négy főtiszt. Előfogott kiállittatott 29.

A közezési és utépítési munkálatok folytatottak. A nagyvárad-ut és az öz-utca rendezése befejeztetett, az Asztalos-Sándor-utca csatornázása megkezdett, a választó-utczában a kőalpozási munkálat folyamatosan van.

nem nehéz álom. Józan iszonyu valóság, kézzelfogható család, melyet férjén követett el!

Borzadálylál gondolt vissza a vétkes szenvedélyre, melyet egy önkéntelen, erős sohajjal akart számüzi emlékezetéből.

Jacques e sohajra felébredt fél álmából. Hermance néma szemrehányást vélt látni a feléje vetett pillantásokból, s érzelmeitől elkápatva emberfölötti erőlködéssel ragadta meg kezét és dadogta:

— Bocsánat!

Ő azonban csókkal zárta le száját s halálán így szólt:

— Kedvesem már husz évvel ezelőtt bocsátottam meg neked és nem neheztelek reád!

Hogy érezte magát? Hát ő tudott botlásáról?

Tudta s nem boszulta meg magát. Semmi szemrehányás, semmi gáncs nem hagyta el ajkait, gyengédsége, gondossága sohasem változott! — — — Alig bírta felfogni; remegve kérdezte:

Te tudtad s nem átkoztál el?

— Nem — suttozta ő — sajnáltalak, szíven lelkem mélyéből; sokat szenvedtem, de nem átkoztalak. Ovnom kellett volna téged a hálóktól, a helyett egyedül csak érdekeimnek

éltem, üzleteim után szalagáltam... Első sorban én vagyok a hibás, hogy gondtalanul teljesen magadra hagytalak. S mintán keserű csalódások és kiábrándulások után ismét meghittem felém fordultál, kötelességemnek tartottam sebes szivedre irt rakni, a sebeket behegeszteni. Oh kedvesem, ez sikerült nekem, csak még egyetlen kint kell elviselnem: azt hogy nem bírom annak a dolognak legkisebb árnyalatát is lelkéből számüzni. Te halgatagon többet szenvedtél, mint én; te szenvedtél és szerettél engemet! Miért kellene ma neked megbocsátanom?

Hermanczet ily lelki nagyságtól elkábulva; alig hitt füleinek, kételkedés rajzolódtott le me-revedő arcvonásaira.

Jacques kitalálta s kérdezte:

— Mi bánt még?

Ekkor Hermance összekulcsolta kezeit s legnagyobb erőfeszítéssel suttozta.

— Odön!?

Es Jacques megértette ezt a fájdalmas kérdőhangot; leirhatatlan gyengéd pillantással hajolt le hozzája s a felette szeretett feleségének ezeket a szavakat mondta bucsuztatóul:

Ödönt mindig szerettem, szeretem és fogom szeretni, mert a — te fiad!

Az adóbehajtás eredménye a következő volt: Befolyt állami adóban 63,313 frt 88 kr, leiratott 130,30 frt 53 kr, összesen 79,344 frt 41 kr, hadmentességi díjban 179 frt 34 kr, jog- és bélyegilletékben 1762 frt 98 kr, városiadóban 23,992 frt 62 és fél kr, leiratott 162frt 75 kr, összesen 24,155 frt 37 és fél kr, utadóban 2738frt 68 kr, leiratott 32 frt 92 kr, összesen 2771frt 60 kr, átíratási díjban 1461 frt 98 kr, iparkamarai díjban 64 frt 66 és fél kr, idegenközadóban 429 frt 62¹/₂kr, leiratott 1138 frt 91 és fél kr, összesen 3095 frt 18 kr.

Az árva pénzár forgalma volt a bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 272,457 frt 97kr, kiadás volt 12,936 frt 23 és fél kr, maradvány 259,521 frt 73 és fél kr.

A házi pénzár forgalma volt a bevételben 62,281 frt 44 kr és fél kr, kiadásban 48,813 frt 60 és fél kr, maradvány 13,467 frt 84 kr. Az utépitési alap bevétel volt 19,327 frt 36 kr, kiadása 6432 frt 05 kr, maradványa 12,895 frt 31 kr. A vádgát alap állása volt 7167 frt 48 és fél kr. A különféle alapok bevétel volt 390,046 frt 73 kr, kiadása 15,907 frt 32 és félkr, maradványa 374,139 frt 40 és fél kr.

Kövezetvámán befolyt 3159 frt 97 kr, helypénzben 3757 frt 29 kr, partvámán 840 frt 18 kr, összesen 7767 frt 64 kr, kiadás volt 714 frt 30 kr, marad tiszta jövedelem 7043 frt 24 kr.

A mértékhitelítők hivatalnál hitelesített 236 darab folyadék mérték; 1267 darab hordó; 47 darab száraz tárgymérő; 29 darab mérleg.

Hitelesítési díjban befolyt 519 forint 95 krajczár.

Az állategészség kielégítő volt.
Arad, 1892. szeptember 6.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 765.6 mm., délután 2 órakor 765.6 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 15.1, délután 2 órakor C° + 21.3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 4, délután 2 órakor DN. 1. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

Jogesetek 1780-ban Aradon.

— Régi aktákból. —

Arad város tanácsának 1780-ban hozott és nyomban végre is hajtott határozata fekszik előttünk, a melyek érdekességüknél fogva megérdemlik, hogy felelevenítsük őket, mint régen letűnt boldog idők igazságszolgáltatásának egy-egy furcsa esetét, melyben a fel-fogás ódisága mellett, talpraesettség is nyilvánul. Az első eset előzményeivel együtt a következő:

1780. év augusztus hó 1-én a tanács polgári kimenőn volt a „Fehér kereszt“-ben, melynek akkor nem Pohl volt a vendéglőse. Minthogy az eset 1-én volt, a mikor pénzben nincs fogyatkozás, a kimenőből pazar muri lett. De oh végzet! Nem a tanács valamely érdemes tagjának a felesége személyében jelent meg a végzet, (az akkori asszonyoknak még imponált a férj elhatározás sérthetetlen-sége) hanem F e l b e r Lőrincz új-aradi czizmadia személyében, a ki nagyon haragudott az egész tanácsra, melyet megjelenvén, mindjárt le is szidott. J o v a n o v János városi tanácsos a veszekedővel külön véleményt mert táplálni, a miért azután F e l b e r felképezte és eldöntötte a tanácsos urat. A tekintély ilyen megsejtése bosszút kívánt. A muri után maga elé cizálta F e l b e r t a tanács 15 botra és 1 frtpénzbüntetésre ítélte el. A botbüntetést mindjárt végre is hajtották F e l b e r e n, de az egy frtot nem tudták rajta behajítani, a miért azután — Felberné asszonyságot huzták deresre, a ki készséggel vállalkozott kimerült férje ura helyett az öt botra átváltotatott 1 frt bírságot elszenevni.

A másik eset regényes. 1780. augusztus 31-én történt, hogy D o b r a Mihály panaszolta a tanács előtt, hogy a felesége bűnös viszonyt folytat A r g y e l á n Nikoláj nevű csábitóval, daczára annak, hogy a nemes tanács már egyszer megintette erkölcsstelen viselkedésért. A panasz folytán a tanács az előzmények kipuhatólása s a szomszédok és vádlottak kihallgatása után, vádlottakat „köl-

osönös társalgásért“ s „a bekövetkezendő nagyobb rossz elkerülésének szempontjából 24 —24 botra ítélte, melyet a kisbíró nyomban ki is szolgáltatótt. A megosalt férj két panaszkodásért kétszer 24 botot érdemelt volna, de mint panaszost nem lehetett elítélni.

Boldog idők voltak azok, mikor még hivatalos tekintély megsértéseért 20, házasságtörésért meg csak 24 botütést kellett alkalmazni és volt — foganatja.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Szeptember 13.

Derült.
Szárak.
Hosszabb ideig állandó.

Modern hölgyek.

— Vasuti történet. —

A pesti nyugoti pályaudvar perronján három feltűnően öltözött hölgy várt az a r a d i vonatra.

Sétálás közben összedugták a fejüket s nagyokat kacagtak.

Az egyik türelmetlenül várta a vonatot, a másik kezt pedig jóizüket nevetett utitársuk bosszankodásán.

Hogy fiatalok voltak, szemük persze nyitva volt s a mellettük elsétálgató fess katonatisztekre hatalmas pillantásokat vetettek.

Az első osztályu váróteremből kifogástalan öltözötü uriember rohan a perronra s egyenesen a nőknek tart.

— Pardon nagysád elment már az aradi vonat?

— Még nem.

— Hála Isten! Azt gondoltam, hogy lekések.

— Aradra tetszik?

— Parancsára.

— Az pompás, legalább Aradig együtt nta-zunk, Mariska, ugy-e pompás.

— Főlégség valami, lesz akivel agyonütjük az időt.

A harmadikat is elcsöngeti s a három amazon a fiatal emberrel be ülnek az első osztályu kocsiba.

Ahogy be akarnak lépni, a fiatal uri ember egy ismerősével találkozik s bizalmasan a fülébe sugja:

— Pompás uti társakra akadtam. Egyik szebb, mint a másik. Éget mindegyik szeme.

— Jó mulatást barátom. A vonat elindult.

Az első osztályu kocsin egyik fülkéjéből kedélyes társalgás pajkos kacagása hallatszik ki.

Az ugyanazon a kocsin utazó jó barát mosolyogva dörmögi magában.

— Szerencsés fickó, nem is kell neki keresni, mégis talál.

Aztán előveszi az ujságot s szivarfüst mellett olvas.

Az első osztályu kocsin mellék fülkéjében nem hallatszik többé kacagás, csak néha-néha lehet hallani: dupla vagy semmi... hozom a hívat... négy disznó.

Az a bizonyos jó barát kezd hallgatózni.

— Ezek kártyáznak. Kedélyes egy mulatság.

Alig mondja ki e néhány szót, a disznóban utazó szerencsés cimborá halványan s támo-lyogva lépdél kifelé s reszketve csukja be az ajtót.

— Végem van, elvagyok veszve. Elnyerték az összes pénzem s ráadásul még az óram is oda uszott. Már az anyósomat akartam bankba tenni.

— Mit beszélsz te?

— Elnyertek tőlem a hölgyek mindent a kártyán.

— Mért hagyta magát?

— Udvariatlan ember, csak nem mondom, hogy nem játszom. Az a fekete szemű mintha paklizott volna. Segíts rajtam, mert nem tudom mi lesz velem.

Az a bizonyos jó barát egyet pödör a bajuszán s imígyen szól:

— Mutass be nekik s indítványozd, hogy kártyázzunk. A többit aztán bizd rám.

Az elegáns uri ember halvány arca kezdett egy kissé színt kapni s rohant barátjával:

— Kutassi Árpád.

— Van szerencsém.

— Ne folytatódjék hölgyeim? — szólal meg a „koppasztott“, barátom is tart velünk.

— Ha úgy tetszik!

— Kérem.

A fekete szemű oszt. A szőke gusztál, a vörös hi.

Kutassi ur figyel a kártyát. A fekete csuszta, a szőke tovább löki, a vörös fölkapja: eztán hi ismét s végre behuzza a bankot.

— Hölgyeim miféle játék ez? — kérdé Kutassi.

— Mi, mi az? — Ugranak fel mindannyian.

— Saját szememmel láttam. Ilyen lehetett az előbbi játék is tisztelt barátommal.

— Ez botrány! — Ugrik fel a fekete szemű.

— Bocsánat, az én szavam szent. — Erősíti Kutassi ur.

— Keresni fogom, uram! — szólal meg hánál is sárgább ábrázattal a vörös.

— Ha keresi hölgyem, akkor is nálam teheti, mert én magyar kir. titkos rendőr vagyok.

... A koppasztott ur ismét megtollasodott.

As

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványozásokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

Szeptember 13. Kedd. Róm. kath. naptár: Amát. — Protestáns naptár: Amát. — Görög-keleti naptár (szeptember 1.): Évk. A nap két 5 óra 36 perczkor, nyugszik 6 óra 15 perczkor.

Külföldi Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Szeptember 13—14. Aradmegye igazoló választmányának ülése.

Szeptember 14. Aradváros köztörvényhatósági bizottságának közgyűlése délután 4 órakor.

Szeptember 15. Gőzgépkészülők és kazánfűtők vizsgája Aradon.

Szeptember 15. Az aradi első takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

Szeptember 18. Ar aradi önkéntes tűzoltókar rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Szeptember 21. Az Aradvidéki Tanító-Egylet évi közgyűlése.

Szeptember 25. Desseffy megyés püspök Aradon bérmál.

Szeptember 26. Katonai lóvadász Aradon.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

Személyi hír. Dálnoki Nagy Lajos Aradmegye főjegyzője szabadságidejéről hazatérve elfoglalta hivatalát. — Hegedűs László, az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatója, Borszék-ről hazaérkezett. — Bándy Balázs csendőrnagy a pécskai őrs megvizsgálására kiutazott s onnét a megyében körutat tesz. — Párczel báró hosszabb szabadságidőre Fiuméba és Velenozéba utazott.

— **A hivatalos lapból.** Hosszu József, az állami számvevőszék alelnökének, a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a második osztályu vaskorona-rendet, Thán László állami számvevőszéki tanácsosnak pedig, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából sokévi, hű és sikeres szolgálata elismerésül a Lipót-rend lo-vagkeresztjét adományozta.

— **Boros Benl** orsz. képviselő, az arad-csanádi egyesült vasutak érdemes vezérigazgatója, még mindig Gassteinban időzik, hol egészsége egyre jobban javuló stádiumban van. Több hétig teljes nyugalomra van szüksége s ezért tartózkodnia kell minden szellemi és anyagi elfoglaltatástól.

— **Aradváros költségvetése.** Arad város tanácsa tegnapi délután fél 4 órakor ülést tartott, melyen a város jövő évi költségvetése vétetett előzetes tárgyalás alá. A költségvetést közelebb ismertetjük.

— **Október 6.** A tizenhárom tábornok ki-vegeztetésének gyászünnepélye ez idén kívá-

fényvel tartatik meg. Sokan fognak lejönni ez alkalomra a fővárosból, mert ugyanekkor fog megnyitni a szabadságharczi muzeum is. Az azonban már eddig is bizonyos, hogy a muzeum védnöke, Lé v a y Henrik főrendi házi tag a megnyitásra biztosan leutazik.

— **Hemmen Ferencz kanonok.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király a csanádi székes-káptalanban üresedésbe lévő püspöki alapítványi első kanonokságra H e m m e n Ferencz a r a d i főesperest és ujaradi plébánost nevezte ki.

— **Bérma apák kerestetnek.** Végre egy tiszteletbeli méltóság, mely mindenki aspirációját kielégíti. Értjük ugyanis a bérmaatyá titlust, mely Arad polgárainak gyöngyén kijutott. A kereslet nagy. Eddig kétezer bérmaatyajelölt van. Ugyanis kétezeren felül jelentkeztek már a megbérmalandók. Ezekhez képest senki se csodálkozzék, ha e napokban ily nyilterek lesznek olvashatók: „Ötletes és olcsó bérma-ajándékok stb.“ Mert keletlen az ilyen portékáknak! A bérma-atyai titulusban tultengés mutatkozik, dacára hogy sokan keresik de nem találják.

— **Reiszig Ede főispán államtitkár.** Budapesti lapok hozták a hirt, hogy Békésvármegye főispánja, R e i s z i g E d e fog az elhunyt Lukács György helyére a belügyminiszteriumba államtitkárrul kineveztetni. A hir — írják nekünk B.-Csabáról — tényen alapszik, amennyiben Reiszig Ede ez állásra k o m b i n á c z i ó b a v a n v é v e, s az ez iránti tárgyalások vele megindítottak. Hogy ki lesz az utódja Békésvármegye főispáni székében: többféle kombináció kering, de legvalószínűbb, hogy A l m á s s y Imre gróf, országgyűlési képviselő.

— **Aradvármegye monographia bizottsága** tegnap déli 12 órakor rövid ülést tartott F á b i á n László főispán elnöklété alatt. Az ülésen kiutalványozások történtek.

— **Szomoru szüret volt** tegnap Pankotán. Pankota hegyközsége, ugyanis tekintettel arra, hogy a múlt héten dühöngött jégvihar következtében a szőlőfűrtök nagy mérvben megsérültek és a tőkéről is leverettek: a még megmaradt termés leszüretelését hirtelenében szeptember hó 12-ikére, tegnapi tüzte ki. Az eredmény persze szomoru volt.

— **Jutalmazott katonák.** Tegnap buzditó beszéd kíséretében osztottak ki a várban az ezred 150 éves jubileuma alkalmából Arad város közönsége által tett 1000 és B o h u s Zigmund által tett 500 frtos alapítványának kamatai. A kamatokból S z a b ó János 50 fr és B e z s i d á r György őrmesterek 25 frt adományban részesültek.

— **Damjanich kulacsa** egyik érdekes tárgyat képezi a Kolozsvártt létesített 1848—49. orsz. ereklyemuzeumnak. A kulacs körülbelül félliteres lapos börel bevont üveg, szijakkal körülfűtve és áttűzdelve. A kulacsot az ereklyemuzeum a T e l e k i Sándor ezredes örökösétől kapta. Néhai Teleki Sándor ezredes ezt a kulacsot még A r a d o n szerezte meg. A sok vándorlás és hán yattatás alatt üvege összetört a kulacsnak csak a nyaka és az alakja van meg épen.

— **Változások az államépítészeti hivatalban.** K á t a y Gyula kir. mérnök Makóról Szegedre, M o l n á r Antal szegedi királyi s. mérnök pedig királyi mérnöki minőségben Makóra helyeztetett át.

— **Tizezer zarándok Radnára.** A Mária-napi radnai bucsura tizezer zarándok ment el Aradról. Természetesen többen modern formában zarándokoltak, t. i. vasuton, mely csak két részletben tudta Mária-Radna tisztelőit kiszállítani.

— **Az aradi iparosok és a honvédbakkancsok.** A honvédelmi miniszterium által a honvédség részére szükségelt könnyű nyári czipők szállítása iránt kiirt pályázat folytán Aradról negyven iparos nyújtott be ajánlatot különböző mennyiségű bakkancsra. A honvédelmi miniszter elhatározása az ügyben most érkezett le. E szerint mind a negyven ajánlattevő

egyformán egyenkint 300 pár czipő szállítása iránt nyert megrendelést. A 40 szállító a következők.

Huber János, Rajta György, Havancsák Lajos, Bayer József, Kanzasi Sándor, Szabó Dávid, özv. Göncz Józsefné, Rieder István, Mihalik József, Weisz János, Stefáni György Drummet Bálint, Müller Lőrincz, Ollár Jusztin, Krecz János, Adusz Bert, Bogván Károly, Blaha János Steger István, Joranth János, Koller János, Engels Mihály, Rogoja Róbert, Fábrián Ferencz, Stiflbauer Ferencz, Lang Miklós, Scharke József, Hájós András, Frenner Márton, Czápos Péter, Stojka Vikentie, Krizsán János, Fehér János, Gid Sámuel, Kampián Péter, Gid György II és Gábor, Szabó Ferencz.

— **Szabadságharczi ereklyemuzeumunk.** J a s s i k Lajos ref.-kovács házi lakos, volt 48—49 évi honvédmester az aradi „szabadságharczi ereklyemuzeumnak“ 48-ban használt Mária-Terézia idejebeli kardtokot, 115 frt Kossuth bankót — melyeket magával hozott a szelindeki, vizaknai piskii és a mehádai csatákban — és Kossuth első eredeti fényképét adományozta, melyek érdekes ereklyéknek találtak. A muzeum igazgatósága magát az agghonvédet is behívta Aradra (az utiköltséget is fizette) lefényképeztetés végett. V z ő r e g honvéd a muzeumba is bement, hol az érdekes ereklyéket és bajtársai arczképeit könyezve szemlélte. Arczképét emléktárgyaihoz helyezték el.

— **Áthelyezett postatiszt.** P i c z h Károly aradi postahivatali gyakornokot a kereskedelemügyi miniszterter postatisztává nevezte ki és áthelyezte Kisvárdára.

— **Szőlősgazdák figyelmebe.** Figyelmeztetjük az aradi szőlősgazdákat, hogy a jövő évben saját használatukra szolgáló bormennyiséget e hó 15-é i g adózás alá bejelenteni el ne mulasszák, mert a mulasztásból kétszeres italdó fizetése hárulna reájuk.

— **Hajózás Aradtól Szegedig.** Szegedről írja tudósítunk: Igen szép vízi munkát készül most a szegedi köpart fölött, a Maros-toroktól le a felső köpartig mintegy három kilométer hosszúságban. Több éven át tartott észleletek után a szegedi folyammérnökség ugyanis arra a tapasztalatra jutott, hogy mindazoknak a bajoknak (árviz, partsüllyedés, töltés-oszamlás, védelmi nehézségek, stb.) oka legfőként az, hogy a Tisza-Maros egybeszakadásánál a viznek igen nagy esése van, a mely kis területeken a medret annyira kimélyíti, hogy aztán a hozott iszapot és a homokot nem tudja elcsapni s a torkolaton túl a felső köpartig lerakja. Ennek következtében itt oly zátonyok keletkeztek a tulságosan elszélesült mederben, hogy olykor még a csónak-közlekedés is akadályozva volt, a hajózás pedig egyáltalán lehetetlenné vált. Ezen most kétféle nagy vízi építkezéssel fognak segíteni. Először is építenek egy nagy vízoztó vezér művet, amely a torkolattól 300 méternyire belenyul a Tisza folyóba s a Maros és Tisza össze- és lefolyásának tehnikailag kiszámított utat ad és megállapítja vizsodrának erejét és irányát: aztán az elzátonyosodott Tisza-mederben építenek egy három km. hosszú és hatvan mtr. széles hajózási csatornát. Ez a hajózási csatorna aszfalt-összevonással köből épül, mederszüki téssel és medermélyítéssel, ép úgy, a mint a Vaskapunál rendezik a sziklás folyószakaszokat. A mélyítést három nagy kotrógéppel végzik. Az egész, 3 kilométeres folyamműre fél millió forint van előirányozva. A vízoztó vezérmű még nincs kész, az aszfaltos köcsatorna azonban 200 folyóméter kivételével átadatott a hajóközlekedésnek. A munka K á l l ó Gyula kir. mérnök művezetése mellett oly gyorsan halad, hogy e hó végén a Maros torok, ez a szegedi Vaskapu, megnyílik a hajózás számára a vízi közlekedés Szegedtől le A r a d n a k s föl a Tisza vonalán Tokaj felé, még 0 alatti vizállásnál is lehetővé tétetik.

— **Áthelyezett aljegyző.** A m. kir. igazságügyminiszter R o m á n István dr. lugosi kir. törvényszéki aljegyzőt, a n a g y h a l m á g y i kir. járásbíróshoz saját kérelmére áthelyezte.

— **Az aradi fa és fémipari szakiskola felügyelő bizottsága** szombaton délután G r ü n w a l d Ferencz elnöklété alatt ülést tartott melyen behatóan és részletesen megvitattak az iskola létesítésével és berendezésével járó teendők. Az iskola tanerői gyanánt a ke-

reskedelmi miniszter jóváhagyásának kikérése mellett megválasztottak: a gyakorlati iránytan tanítására S o m o g y i Gyula keresk. akadémiái tanár, a számtan tanítására S t a u b e r József realiskolai tanár, a mértan és mértani rajz tanítására N e s n e r a Aladár a szakiskola igazgatója, a szabadkézi rajz tanítására D ö m ö t ö r László realiskolai tanár, a faipari szakrajz és technologia tanítására T a b a k o v i s ipariskolai tanár, a fafaragászat tanítására W á g n e r Károly képfaragó. A fémipari szakrajz- és technologia tanszéke később töltetik be. Az iskolai gondnok W a l d e r Gyula biz. tag lett. A helyiség felvételével, berendezésével s egyéb szükséges teendőkkel az elnök és az igazgató megbíztattak. Az iskola október 2-án nyílik meg.

— **Hamis mérlegek.** Az aradi piacon a hentesek egyrésze és turó-árusok hamis mérlegekkel csapják be a jóhiszemű vásárlót. Az eset rövid idő alatt már a második. A kihágási bíró tegnap több hamis mérleggel dolgozót érzékenyen megbírságot.

— **Megőrült.** J a k a b f f y Béla kupai birtokos családját, mint a „Battonya és Környéke“ írja, súlyos csapás érte: fia, a 19 éves Andor, megőrült. A szerencsétlen fiatalembert a napokban szállították fel Budapestre gyógykezelés céljából.

— **Templomünnepe Uj-Aradon.** Vasárnap volt Uj-Aradon a bucsu. Dél előtt 10 órakor ünnepélyes szent misével kezdődött az ünnepség mely népes csak délután lett. Ekkor volt dolguk a révészneknek. Egyik túltömött csolnak a másik után szállította át az aradiakat Uj-Aradra, a hol a M i c h l - f e l e csárda udvarán háziezredünk zenekara játszott. Délután 5 órakor már alig lehetett mozogni a tágas udvartertben. Uj-Arad fő-utcáján is özlött a nép a „Zöld-kert“ felé, hol réztrombita mellett takaros tánczot lejtettek az ünneplő svábok. Arad — mint rendesen — ez idén is jól mulatott az ujaradi bucsun. Az ünnepeket az ujaradi intelligencia tegnap este tartott tánczes telye rekesztette be.

— **Hidak helyreállítása.** Az aradi belső ártézi és marosi nagyhídon teljesítendő 21,184 frt 34 krral előirányzott helyreállítási munkák végrehajtására az aradi kincst. jószágigazgatóság árlejtést tartott, melyen I n c z e Lajos nagyváradi vállalkozó tett ajánlatot 21,100 frt általányösszegért. Ajánlata jóváhagyólag terjesztetett a pénzügyminiszterium elé.

— **A kiket mégis desinficiálni akarnak.** Ide-oda az inspekeziós rendőrtisztet semmivel sem lehet nagyobb petsmismusra kábitani, mintha azt jelentik neki: A r a d r a b e r l i n i e k j ö t t e k. Vasárnap is akadt ilyen Hiób hir. Nosza rajta, a szokásos rekvizitumokkal egy óriási karboliflaskával megindult a hajsza. A betévedt berliniek az előkelőt adták: és a Fehér keresztbe voltak elszállásolva. Ott is találtak meg őket. De ugyancsak előkelően igazolta a két szállodai vendég, hogy jóllehet Berlinből jönnek, kolera- vagyis kommabacillust bajosan hoznak magukkal, Berlinből még akkor elindultak, mikor ott kolere sem volt. Ez a hatásos védelmi beszéd megszabadította őket a megdesinficiálás nyügeitől.

— **Kitiltott román hirlap.** A kereskedelmi miniszter — mint értesülünk — a Bukarestben megjelenő T u r d u ezimű hirlaptól a postán való szállítás kedvezményét megvonta s ebben az értelemben utasította a postahivatalokat.

— **A horosjenői honvédek szintén befejezték** már az idei nagygyakorlatokat. Vasárnap a zászlóalj Nagyváradra ért s onnét tegnap utazott vissza állomáshelyére.

— **Felakasztotta magát.** S ü t ö József mezőhegyesi magtáros folyó hó 8-án este felakasztotta magát és meg is halt. Rendőri vizsgálat megejtetvén, de hogy miért akasztotta fel magát Sütő, kipuhatolni nem lehetett.

— **Kifosztott baka.** S c h l é s i n g e r Izidor 33-ik gyalogezredbeli közembert 50 frt felváltása végett a várból a városba külte a kapitánya. A baka utközben betért a „Korona“ kávéházba, hol nyomban lefűlelte egy kártyakompanyia és hamarosan elnyerte tőle a reá bizott pénzt is. S c h l é s i n g e r Pauli-

son lakó szüleihez menekült, hogy tőlük az elkártázzott pénzt megszeresse. A katonai hatóság a bakát, a rendőrség a kompánistákat keresi.

— Száj és körömfájás. Az aradi közlegelőn járványszerűleg lépett fel a szarvas-marhák között a ragados száj és körömfájás. Az állatorvosok eddig 7 tehénen és 2 ökrön konstatáltak a betegülést. A városba eddig a járvány megszűntéig szarvasmarhát behozni tilos. Az esetről s az elrendelt zárlatról jelentés ment a földmívelési miniszterhez.

— A ki a börtönbe kívánczik. Szokotán Anna elzüllöt csavargó nő a mezőhegyesi erdőben Lombori Zsuzanna nagylaki illetőségű cselédet pisztolylyal megtámadta és leakarta löni. Szerencsére a csendőrség épen a közelben czirkált és a larmára a két nőhöz sietett és a támadót azonnal elfogták, ki a kihallgatás alkalmával azt vallotta, hogy a leányt csak azért akarta lelőni hogy a börtönben levő férjéhez juthasson.

— Betörés. Próka György özégeres csavargó feltörte Kovács Péter téglaverő kunyhóját s kiemelt belőle minden használható holmit. A betörés után két hétre hazakerült Kovács jelentést tett az esetről, mire a tettes kézrekerült már csak két párnát találtak meg a lopott jószágokból. A jó ármát a kihágási bíró átkisértette a vizsgálóbíróséghez.

— Vállalkozók figyelmébe. Az aradi magyar kir. pénzügyigazgatóság kiírta a pályázatot 100 köbméter tűzifa szállítására. Ajánlatok e hó 20-ig nyújtandók be a pénzügyigazgatóságához.

— A betörő cserpező. Próka György egy munkaszünetes hétköznapját mikor t. i. nem kapott munkát arra használta, hogy Kovács Péter aradi lakoshoz betörjön és a kostársát szándéka ellenére kiköltöztesse. A betörő cserpezőt feljelentették.

— Pályázatok. A fiemei törvényszéknél II. osztályu jegyzői áll. 2 h. a. — A dévai törvényszéknél aljegyzői áll. 2 h. a. — A nyitrai törvényszéknél II. oszt. jegyzői áll. 2 h. a. — A kulai járásbírósnál irnoki áll. 2 h. a.

Hymen.

Fuksz Sándor, a Sulkovszky herczeg palkotái uradalmának raktárnoka vasárnap délelőtt esküdött örök hűséget a minoriták templomában özv. Mihály Sándorné urnőnek. Tanuk voltak Réthy Béla és Haberer Mihály.

Gyászrovat.

Scholmáschi Aladar cs. és kir. vezérkari százados hunyt el f. hó 8-án Bécsben 33 éves korában. A megholdogult Aradon végezte iskoláit és fia volt a köztisztviseltben állott b. Scholmáschi Károly pénzügyi tanácsosnak. A jeles képzettségű s szép reményű férfuban a hadsereg kiváló katonáját veszti, a társadalom pedig egy művelt kedves modoru tagját ki a katonai pályán is mindig hű fia volt nemzetének, és tetőtől talpig Magyar: Az elhunytrol, kit Aradon is a rokonok és barátok széles körének részvéte kísér kora sirjába, a család következő gyászjelentést adta ki.

Mély fájdalommal jelentjük Scholmáschi Aladar cs. és kir. vezérkari századosnak hosszú kínos szenvedés után f. é. szeptember hó 8-án esti 9 órakor életének 33-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. Aldás emlékére! Bécs, 1892 szept. 9-én. Özv. Scholmáschi Károlyné Roediger Vilma mint anyja, Scholmáschi Agost m. kir. pénzügyi titkárság Scholmáschi Adolf m. kir. eljárásbíró, Scholmáschi Oszkár m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelősi biztos, cs. és kir. sorhajózási mint testvérei, Scholmáschi Agostné, Reichel Friederika, Scholmáschi Adolfné, Kohányi Irma, Scholmáschi Oszkárné, Jonstorff Jüptner Irén báróné mint sógorbör.

Egyletek, Társulatok.

Meghívás.

As „Aradi önk: tüzótokar“ f. év szeptember hó 18-án, vasárnap d. e. 10 órakor a város háza kis termében rendkívüli közgyűlést tart melyre a kar t: tagjai ezennel meghivatnak.

Tárgy:

a) a n. m. magy. kir. bel. ügyminiszterium által potlász vegett visszaköldött alapszabályok kiegészítése;

b) a lemondás folytán megfűresedett szolgalátvezető I. oszt. parancsnoki állásnak választás ntján leandó betöltése.

Aradon 1892 szeptember 11.

A karparancsnokság.

— A „Neptun“ -részvénytársaság igazgatósága felhívja a t. cz. részvénytulajdonosokat, hogy részvényeiket f. évi október 15-ig az arabi polg. takarékpénztárba 6% késedelmi kamatokkal együtt teljesen befizetni sziveskedjenek, hogy a korona értékben kiállított részvények kiállítására és kiadásában akadályok ne legyenek.

— Uj egylet. A Simándon alakult iparos-olvasóegylet alapszabályait a belügyminiszter, a törvényes bemutatási záradékkal ellátta.

— Az aradi tüzoltó-egylet vasárnap dr. Múlek Lajos főparancsnok elnöklet alatt karparancsnoksági ülést tartott, melyen csupán folyó ügyek intézettek el. Az ülés elején a választmány azon örömének adott kifejezést, hogy a város Stankovits Milost választotta meg városi tüzoltóparancsnoknak és ez alkalomból üdvözölte a köréből megválasztott parancsnokot

Színház.

— Ki lesz az aradi színház igazgatója? Még a színház kiadása csak két napos és már hat jelölt tart rá komoly számot. Ha így halad, az egész ország színigazgató nélkül marad, mert mind Aradon akar lenni. Az eddigi jelöltek: Zemplényi Sándor, ki ajánlatát megújítja és egyttal a nyári színháztervet is fentartja. Ditrói Mór memorandummal pályázik az aradi színház és a kolozsvár-aradi színházi szövetség érdekében. Komoly jelölt lesz Krecsányi kinek jövőre szabadkeze lesz, mint beszélük. (Mi úgy tudjuk, hogy csak 1894-ben telik le a szerződése Temesvár-Pozsonnyal.) Rakóczay Pál szintén pályázni fog s megismerve az aradi közönség mtigényeit, egész meglepetésekkel fog kedveskedni a színügyi bizottságnak. Végra Feld Zsigmond is pályáznék Aradra, s kinek a fővárosban télen gyermekszínháza, nyáron a városligetben rendes társulata van. Pályázni fog még Tiszai Deszö ki vissza igéri Aradnak Arday Idát és Tapolczai Deszöt.

— Szeton előtt hírek. Az aradi színház október elsején, szombaton fog megnyilni; ha ugyan a nagyváradí löversenyek miatt még egy hétig nem maradt ott a társulat. A bérléthirdetmény ma fog megjelenni, a bérlési árak az idén jóval olcsóbbak lesznek, mivel a saison is körülbelül három héttel rövidobb lesz, korábbra esvén 1893-ban virágvasárnapja, mint az idén. A zenekar-kérdés még nincs eldöntve. A katonai zenekar még mindig vonakodik, hogy az idén is ellássa a színházat a zenével, de remélhetőleg sikerül majd a polgármester személyes közbenjárásának a felmerült differenciákat kiegyenlíteni.

Táviratok.

A király a hadgyakorlatokon.

Darány, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) A király reggel 8 órakor megérkezett a hadgyakorlatra. A lakosság mindenütt lelkes ovációkkal fogadja. Darányból délelőtt 11 órakor Pécsre utazott, hol Szapáry üdvözölte, kivel a király kezét fogott. Ott vannak még Szögyény és Fejérváry miniszterek, König báró és Lobkovits herczeg. A lakosság itt is rendkívül ovációkban részesíti az uralkodót ki délután öt órakor küldöttségeket fogadott.

A király Pécssett.

Pécs, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) Ma délután két órakor kezdődött a küldöttségek fogadása. Dulanszky püspök a kath. papság küldöttsége, Kardos Kálmán Baranyamegye küldöttsége, Pécs város küldöttsége nevében Aidinger János polgármester üdvözölte a királyt szép szavakban, ki mindegyik küldöttségnek szivélyes szavakban válaszolt. A király ugy a papság tagjai, valamint a megye és a város küldöttei közül számosakat megszólítással tüntetett ki. A királyi fogadás után a vármegye és a város küldöttségei együtt tisztelegtek Szapáry miniszterelnökkel.

Betiltott közgyűlés.

Temesvár, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) A karánsebesi görög keleti egyházmegyei tanítók egylete szombatra ide hívta évi közgyűlését, melyet Velovan elnök karánsebesi román preparandia igazgatója román nyelvű beadvánnyal bejelentette; Somo gyi főszolgabíró az iratot visszautasította felszólítva hogy azt magyarárral szerkesszék. A rendezök megtagadták. Szombaton mégis összeült a közgyűlés, Somo gyi megjelenván a teremben távozásra szolita a jelenlevöket. A gyűlés szabályszerűen bejelentve nincs, miután a felszólításnak eleget nem tettek. A szolgabíró ujából megjelent tiz csendőr kíséretében mire a jelenlevök szétoszoltak, hangverseny és diszebed zavartalanul lefolyt azonban az első felköszöntő után a főszolgabíró több beszéd tartást betiltotta.

A kolera.

Debreczen, szept. 12. (Saj. tud. táv.) Tegnap két helybeli kereskedő nevére Hamburgból és Drezdából nagyobb mennyiségű ócska ruhanémü ma pedig Hamburgból ért négy mázsa angol származású fésült gyapju érkezett ide. A városi hatóság összes tárgyalásokat mellözve mindhárom szállitmány rögtön elegetését rendelte el. Az esetet a miniszternek bejelentik.

Berlin, szept. 12. (Saj. tud. táv.) A kolera-veszedelemre való tekintettel a berlini zsidó rabbinatus istentisztelet korlátozását javasolja. E praktikus javaslat értelmében az ujév-ünnepén 2 és fél órára, a hosszú napon délelött 5 órára (9—12-ig) délután pedig 2 órára (4—6-ig) szoritkoznék az istentisztelet. Ezen kívül a rabbinatus a hosszú napi böjt elejtését is javasolja.

Hamburg, szept. 12. (Saj. tud. táv.) Tegnap 310 megbetegedést és 161 halálesetet jelentettek be, melyekből 193 megbetegedés és 102 haláleset a tegnapi napra esik, mig a többiek utólagos jelentése az előző napokon előfordult családásoknak tulajdonithatók. Elszállítottak 148 beteget és 59 halottat.

Hamburg, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) Tegnap déltől ma délig 390 ember esett kolerába 175 meghalt. Augusztus 20-tól szeptember 10-ig 13238 betegedett kolerában, kik közül 5805 esett a járvány áldozatul.

Páris, szept. 12. (Saj. tud. táv.) Páris város és környékének egészségügyi helyzete javult. Tegnap 62 megbetegedés, 30 haláleset fordult elő. Havreben ahol tegnap 8 megbetegedés és 6 haláleset fordult elő; jelentékeny javulás észlelhető.

Páris, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) Tegnap Párisban 17 halálozás, Havreban

13 betegedés 8 halálozás történt kolera miatt.

Tisza és az elkeresztelés.

Berlin, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) A „Börsenzeitung” „Tisza darázs-fészekbe nyult” című vezércikkében foglalkozik a Magyarországi egyházak egymás között való viszonyával és Tisza azon figyelmeztetésével, hogy a protestánsok résen legyenek, azután pedig így folytatja: Tisza mögött az egész magyar nemzet áll. A papság elleni komoly küzdelemben Tisza a magyar nemzet vezére, ki azután csakhamar ismét a kormány élére jutna. A kulturharc az oroszellenes magyarokat konfliktusba hozná a magyarországi szlávokkal, Ausztriára nézve pedig az lenne a következménye, hogy a lengyelek elpártolnának a németektől és a magyaroktól.

Orosz-francia marakodás.

Páris, szeptember 12. (Saját tud. táv.) A „Justice” holnapi számában meg fog jelenni az a levél, melyet Clémenceau Motorenheimhez írt, s melyben visszautasítja azokat az állítólagos nyilatkozatokat, melyeket Mores Mohrenheimnek tulajdonít. Így Mohrenheim állítólag úgy nyilatkozott Mores előtt, hogy Clémenceau a képviselőház folyosóján nyíltan az orosz szövetség ellen foglalt állást. Clémenceau most kijelenti, hogy Franciaország karöltve jár Oroszországgal, s hogy ő maga is azt kívánja, hogy a kronstadti események következményei mind a két országra áldásosan hassanak.

Bányászok sztrájkja.

Páris, szept. 12. (Saj. tud. táv.) A bányaművek igazgatói elhatározták Donaiban tartott gyűlésükön, hogy a sztrájkoló bányamunkások követeléseinek nem fognak eleget tenni.

Robbanás színházban.

Páris, szeptemb. 12. (Saj. tud. táv.) A clunyi színházban egy gázrobbanás nagy ijedelmet okozott. Az előadást félbe kellett szakítani. A közönség a kijáratok felé tódult. A városban a legijesztőbb hírek forogtak. Szerencsére csak négyen sérültek meg.

Bomba-merénylet.

Bologna, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) Hajnali 2 órakor a táviróhivatal előtt egy nagy bomba felrobbant. Az ablaktáblák szétzuzattak, egy hírlapíró súlyosan megsérült. A Stefanie ügynökség irodái, melyekből a robbanás előtt kevéssel távoztak az alkalmazottak, szétromboltattak. Több elfogatás történt.

Magyarok a bolgár kiállításon.

Philippopol, szeptember 12. (Saj. tud. táv.) Nacsovics pénzügyminiszter, a kiállítási bizottság elnöke ma Abonyi Emil miniszteri tanácsos és Kovács Gyula dr. magyar kiállítási biztos kíséretében látogatta meg a magyar pavillont és egy óránál tovább értekezett az ott látottak felett. Az ez alkalommal folyt eszmecsere eredményei a magyar kivitel szempontjából igen fontosoknak ígérkeznek.

Rossz erkölcsök.

Varsó, szept. 10. (Saj. tud. táv.) Az orosz kormány a növekedő elégedetlenségnek elejét veendő, az elbocsájtott ien-

gyel származású hivatalnokok egy részét Oroszország belsejébe szándékozik internálni. A lakosság körében nagy az elkeseredés. A mint hírlik, Schliskin külügyi államtitkár nagykövetté van kizemelve Konstantinápolyba Nelidow helyébe, aki viszont Párisba helyeztetnék át Mohrenheim helyébe.

Közgazdaság.

Budapesti gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 11.

B u z a. A buzaüzletben a lanyha irányzat a múlt héten tovább terjedt és az effektív buza ára 25 krral olcsóbbodott. Kivitelre egyáltalában nincsen kereslet és a sürgős és tolatkodó kínálat mellett csak a helyi spekuláció vásárol meglehetősen mennyiségeket egyre olcsóbbodó árak mellett. A termelőkre nézve a piac ezen konjunkturája annál kedvezőtlenebb mivel a mi áraink alacsony színvonalak dacára még sincsenek paritásban a külföldi piacok áraival, úgy, hogy előbb ott kellene áremelkedésnek bekövetkeznie, mielőtt arra számíthatnánk, hogy nálunk is javulás álljon be.

R ó z s 15 krral olcsóbbodott: a hét első napjain helyben közepes minőségű 6.30—6.40 frton, vidéken 6.—6.10 frton, jobb min. 6.50 frton kelt; utóbb csakis finom fajok iránt volt kereslet és ilyen vidéken 6.20 forton került forgalomba.

A r p a változatlan. Kivitelre finom áru iránt volt némi érdeklődés. Finom serfőzdei áru vidékei állomásról 7 frton kelt; közepes fajokért helyben 5.45 frtot, vidéken 5.30—5.20 frtot fizettek.

Z a b 10 krral olcsóbbodott. Ó áru 5.50—5.35—5.42¹/₂ frton kelt. Zab ősze 5.42 frtről 5.33 frtra, zab tavaszra 5.65—5.60 frtra csökkent.

T e n g e r i változatlan. Ezen cikkben a forgalom a héten csekély volt. Néhány ezer métermázsa kelt el 4.77 frton átvéve. Tengeri szept.—okt. 4.88 frtől 4.77 frtra csökkent, tengeri 1893. máj.—jun. 5.30 frtről 5.16 frtra szállott alá.

R e p c z e szilárd; 10.70 frtől 10.80 frtra emelkedett; aug.—szept. határidőre ellenben gyengült 11.35 frtről 11.25 frtra.

Aradi gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 11.

(S. ss.) Elkelt:
1000 métermázsa buza 6 frt 40 krtól 6 frt 90 krig.
400 métermázsa rozs 5 frt 60 krtól 5 frt 70 krig.
300 métermázsa árpa 4 frt 90 krtól 5 frt 20 krig.
150 métermázsa ó-tengeri 4 frt 40 krtól 4 frt 60 krig.
100 métermázsa új-tengeri 3 frt 40 kr.
150 métermázsa tengeri (csöves) 4 frt 40 krtól 4 frt 45 krig.

— Kukoriczatermés **V i n g á n** és vidékén a törést megkezdték, de az időközben beállott esőzés miatt a munkát ismét abba kellett hagyni; itt-ott kielégítő, általában azonban csak gyenge a termés. **G y o m á n** a megkezdett törést az eső miatt abba kellett hagyni, de ez csak előnyére szolgál majd a munkának, mert a kórót alig lehetett letörni; az eddigi eredmények után itélve egy kis hold (1,100 öl) 25—30 véka szemes kukoriczát ad.

Szerkesztői üzenet.

S. ss. (Arad). Levelünk, mit az ön által küldött borítékban küldöttünk el, „ismeretlen” jelzéssel visszaérkezett hozzánk. Helyes címet kérnénk, hogy b. munkálkodásáért legalább a tisztelet-példányt megindíthassuk.

„Pogliazza” Köszönettel vettük s a legközelebbi napokban adjuk.

Pécskai levelező. Szintén.

B. V. G. (Budapest) A lap küldése iránt intézkedtünk. Kérjük továbbra is szives közremunkálkodását.

Jegyváltás. (Arad) Majd olvassuk.

Szeszüzet.

— Szeptember 12. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 52.50, kicsinyben 53.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, szept. 12. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irányzat	100 klgamm frt
B u z a	bánsági	csend.	7.15—7.35
	tiszavidéki	„	7.25—7.95
	pestvidéki	„	7.20—7.90
	fehértómezei	„	7.25—7.95
	bácskai	„	„
	csal-nagyarországi	„	„
R o z s	—	lanyha	6.25—6.35
Á r p a	takarmány	lanyha	5.30—5.50
	égetni való	„	5.70—6.20
	sörfőzdei	„	6.40—7.50
Z a b	—	lanyha	5.30—5.80
T e n g e r i	bánsági	szilárd	4.85—4.90
	másnemű	„	4.80—4.85
K á p o z t a - r e p o z e	—	szilárd	10.80—11.25
K ö l e s	—	csend.	4.—4.75
B u z a	tavasza	szilárd	7.26—7.27
	junius 1892	„	7.57—7.68
	ősze	„	„
T e n g e r i	máj.-jun. 1892	szilárd	4.80—4.82
	szept.-okt. 1891	„	5.17—5.19
Z a b	Bpest sz. tavasz	szilárd	5.26—5.38
	„ „ ősze	„	5.59—5.61
K á p o z t a - r e p o z e	aug.-szept. 1891	szilárd	11.25—11.30

Idegenek névsora Aradon.

— Szeptember 12. —

Fehér Kereszt szálloda: Penszl Antal erdőmester, Nadab. Fribus Antal m. kir. bányamérnök, Petrozsény, Nagy Kálmán orvos, Budapest. Veiszburg M. magánzó, M. Vásárhely. Turek József birtokos, Borosjenő.

Vass szálloda: Báró Bánhidi Sándor birtokos, St. mánd. Lohu József birtokos, Csermő. Ladányi Lajos hivatalnok, Budapest. Báró Wasmer Adolf birtokos, Dombóghyáza.

Nádor szálloda: Eusembart Sándor tisztviselő, Mezőzöhegyes. Szurmak Rezső ügyvéd, Budapest. Denzig Lipót kereskedő, N.-Beckerek. Mogyorósi Sándor, Gyula.

Arany Kulcs szálloda: Kévesdi Sarolta magánzó, Szatmár. Flori József lelkész, Nagyvárad. Cseh Géza kereskedő, Arad. Grunza József zenész, Lippa.

Magyar Korona szálloda: Munk Gábor kereskedő, Nagyvárad. Rónay Ede mérnök, Budapest. Deutsch N. kereskedő, Arad.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Nyílt ér.

Figyelmeztetésül!

Ismeretes ama siker, melyet cognak-unk kiváló minősége és gyárunk megbízhatósága

által nemcsak Ausztria-Magyarországon, hanem külföldön is elért. Furfangos és találékon kereskedőket ez rövid idő óta arra bírta, hogy jó hangzásu főuri nevetek vásároljanak, hogy ily köpeny alatt

látszólag szolid

de tényleg csak

papíron létező grofi cegnakgyárakat

alkothassanak.

Egy újabb ily névvásárlás és küszöbön lévő gyáralapulás kényszerít bennünket eme figyelmeztetésre.

Tekintve azt, hogy az ily módon alakult czégek törekvése oda irányul, hogy lármás vásári relame segítségével

a hiszekény közönséget kizsákmányolják,

s hogy ily eljárás a magyar cognakipar életfeltételeit veszélyezteti, kénytelenek voltunk ezen cognakgyár szédelgést illetékes helyen feltárni, meg lévén győződve, hogy az illetők méltó büntetésüket ki nem kerülnek.

a gróf Keglevich István-féle

Promontori cognak- és borszesz-gyár igazgatója Budapest. 706 1—*

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

1249 | 892.

693 3-3

Hirdetmény.

Közírással teszem, hogy Arad sz. kir. város törvényhatósági utjainak építési, kezelési és fenntartási kiadásairól, valamint az ezen kiadásokat fedező bevételekről 1893. és 1894. évekre terjedőleg általam összeállított, a törvényhatósági közírási bizottság által előkészítőleg tárgyalt s megállapított költségelirányzat folyó hó 16-tól 30-ig 15 napra a városház tanácstermében közszemlére kitétvén, jogában áll azt mindenkinek megtekinteni, ellene felszólalni s a felszólalást hozzá a f. hó 30-ig bezárólag írásban benyújtani.

Arad, 1892. szeptember 9-én.

Salacz,

kir. tanácsos, polgármester.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Szegeden.

18092 | 92. szhoz.

666 3-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az általa kezelt vonathálózatán lévő valamennyi régi szerkezetű (t. i. nem fairbanks rendszerű) mozgosítható mérlegek és hidmérlegek, valamint az ezekhez tartozó vassúlyok fenntartásának és javításának teljesítése iránt az ügylet megkötésétől számított három egymásután következő évre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Vonalainkon jelenleg 20 drb hid- és 252 db mozgosítható (régí szerkezetű) mérleg van használatban.

A pályázati feltételek a következők:

Az ajánlatok az előirt ajánlati mintákon teendők. A szerződési tervezet, valamint az ajánlati minta a szegedi üzletvezetőség általános osztályainál a hivatalos órák alatt betekinthező, illetve ingyen kapható, vagy posta útján kérhető.

Minden ajánlattevő tartozik kinyilatkoztatni, hogy a szerződési tervezetet ismeri és hogy az annak alapján szerkesztendő végleges szerződést elfogadja.

A javítás alá kerülő mérlegek és súlyok minden javítás után újból hitelesítendőek lesznek, mire névbe a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által kiadott 20689 | 877. sz. rendelet mérvadó.

Az ajánlati összeg megállapításánál figyelembe veendő, hogy a mérlegeknek és súlyoknak újbóli hitelesítési költségei nem az ajánlattevő, hanem az alólírott üzletvezetőség által fognak a mérték-hitelesítő hivatalnak megfizettetni, ennél fogva az általános csupán az összes mérlegek és súlyok javítására vonatkozik; továbbá a vállalkozó által fedezendő azon költségekre, melyek a vonalon nem javítható fentemlített tárgyakkal, a lakhelyén lévő szertárból a műhelybe, továbbá a mérték-hitelesítő hivatalba és viszont a szertárba való szállításából felmerülnek.

Oly ajánlatok, melyek nem az összes mérlegekre és súlyokra, hanem azoknak csak egy részére vonatkoznak, továbbá oly pályázók ajánlati kikérek lakhelyén mérték-hitelesítő hivatal nincs, nem fognak figyelembe vétetni.

Az alólírott üzletvezetőség előtt ismeretlen ajánlattevő csatolni tartozik ajánlatához szállító-képességét igazoló bizonyítványt és pedig azon kereskedelmi és iparkamarából kiállítva, melynek területén gyára létezik.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, vagy esetleg új pályázatot hirdethessen.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi szeptember hó 15-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség I. osztályánál borítékban, lepecsételve benyújtandók, illetve posta útján bérmentve beküldendőek.

A boríték következő címmel ellátandó: „Ajánlat 18097 | 92. számhoz, mérlegek fenntartása és javítása iránt”.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó évi általános 5 százaléknak megfelelő összeg készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárában legkésőbb folyó évi szeptember 14-én déli 12 óráig leteendő és a nyert letétijegy az ajánlathoz csatolandó, ami az ajánlatban felemlítendő.

Az ajánlattevők ajánlatukkal az üzletvezetőség elhatározásáig kötelezettségben maradnak.

Szeged, 1892. augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

10873—892. kh. sz.

3-3

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetem a bérkocsi és magánfogató tulajdonosokat, hogy a 7732 | 892. sz. a. kiadott rendelet, mely szerint a Templom- és Kazinczy-utcáknak az iskolákat érintő részén reggel 7-től déli 12-ig és d. n. 2 órától 5-ig csak lépésben szabad hajtani a mai naptól fogva ismét életbe lép.

Az idézett rendelet ellen vétők az 1879. évi XL. t.-cz. 120. §-a értelmében fognak büntettetni. Arad, 1892. szeptember 5-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

10819 | 892.

680 3-3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 68915 | 882. sz. a. kelt rendelete alapján értesitem Aradváros közönségét, hogy a nevezett miniszterium által folyó évi 61132. sz. alatt kiadott rendelet hatálya, mely szerint az Oroszországból származott gyümölcs, zöldség, káviár, hal stb. behozatala s átvitele megtiltatott, nem csak a friss, hanem a szárított, füstölt és sózott halakra is kiterjed.

Miért is ha ily áruk fedeztetnek fel, azok eldoboztatni és megsemmisítettetni fognak.

Arad, 1892. szeptember 4-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

10198 | 892.

657 3-3

Hirdetmény.

Az iparhatósági megbizottak újabb választása céljából az ipartörvény 172. §-a értelmében kiadott 52211 | 885. sz. földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet alapján Arad szab. kir. város területén levő összes önálló kereskedők és iparosok névlajstroma összeállítván, az jelenleg a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál közszemlére ki van téve, miről is az érdekeltek azon észrevétellel értesítettnek, hogy az összeállítás ellen emelhető felszólalások f. évi nov. hó 15-ig ezen iparhatóságnál adandók be.

Kelt Aradon, 1892. aug. hó 20-án, a város kapitányi hivatala mint I-ső foku iparhatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

106405 | 1892. szám.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.(Osztrák-magyar vasuti kötelék.)
(Gabonaforgalom.)

Díjzabás III. rész, 2. füzet és a IV. rész I. füzetének I. pótléka.

F. é. szeptember hó 1-én életbelépnek:

1. A III. rész 2. díjzabási füzet az 1-ső külön díjzabásba tartozó áruknak közvetlen szállítására, egyrészt magyarországi állomások, másrészt a Ferdinánd császár északi, a kassaoderbergi vasut (osztrák vonalának) a morva-szilézia központi vasut, a cs. kir. osztrák államvasutak (Ebersdorf, Würbenthal, Kriegsdorf, Römerstadt vonalainak) és a szab. osztrák-magyar államvasutársaság (Ansterlitz, Ungvár, Brod és Olmütz (kiz) Maglitz vonalainak) állomásai között,

Ezen díjzabás által hatályon kívül helyeztetnek.

a) az osztrák-magyar vasuti kötelék díjzabás III. részének 1886. évi szeptember hó 1-től érvényes 4. füzetének I.—IV. pótlékaival együtt.

b) az ezen díjzabási füzetéhez tartozó 1891. évi szeptember hó 1-től érvényes rovatolási díjtételek.

2) Az osztrák-magyar vasuti kötelék díjzabás III. részének f. é. augusztus 1-től érvényes 1. díjzabási füzetének I. pótléka melynek tartalmát közvetlen díjtételek egyrészt a magyar királyi államvasutaknak különböző díjzabásba ujonnan levont állomásai másrészt különböző osztrák állomások közti forgalomra, továbbá változtatások kiegészítések és helyesbítések képezik.

Példányok a jövő héten a köteléki vasutak igazgatóságainál lesznek kaphatók.

Budapest, 1892. augusztus hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
egyszersmind a köteléki vasutak nevében is.

15715 | 92.

2-3

Hirdetmény.

Ezennel közírással tesszük, hogy a kukoriczatorás megkezdésének a 15606/92. sz. végzésünkkel f. hó 12-re kitűzött határidejét miután az időközben volt esőzések által a teljes megérés késleltetve lett, f. hó 19-ére helyeztük át.

Arad, 1892. szeptember 10.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

Hirdetmény.

A n. é. utazó közönség tudomására hozzuk, hogy a czegléd-szolnoki vonalon a jelenben közlekedő személyszállító vonatokon kívül 1892. évi szeptember hó 1. napjától kezdve 7247. számú tehervonat Czegléd és Abony állomás közt alábbi menetrendben naponként személyszállítással fog közlekedni.

Ezen vonathoz II. és III. osztályu menetjegyek adhatnak ki.

Honnan	7247	
	t. v. sz. sz.	óra perc
Czegléd	indul d. e.	10 40
Kecskés csárda (6. órh. fmh.)	" "	11 01
Abony	érkezik	11 20

Csatlakozás: Czegléden 710. és 711. vonathoz.

Jegyzet: Az indulási és érkezési idő a közép-európai idő szerint van megállapítva.

A * feltételes megállást jelez.

Arad, 1892. augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

17120 | III szám.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A petrozsény-livazény-lupényi helyi érdekű vasut Lupény, Vulkán, Alsó Barbatény összes forgalomra és Livazény személy és podgyász forgalomra berendezett állomással f. é. július hó 27-én a közforgalomra megnyitattott.

Arad, 1892. augusztus hó 19-én.

Az üzletvezetőség.

101091 | CII. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Román-északnémet kötelék.)

Folyó évi augusztus hó 15-én a román éjszaknémet kötelékforgalomban az eddig fennállottak 22. sz. kiv. díjzabásnak új díjtételei lépnek hatályba angol és német származású pamutárúk és fonalak szállítására.

Az új díjtételek a részes vasuti igazgatóságoknál megüsdhatók.

Budapest, 1892. augusztus hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága

egyszersmind a többi részes vasutak nevében is.

86121 | 92. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(IX. sz. pótlék a köteléki díjzabás II. részének I. füzetéhez.)

A fentjelzett köteléki díjzabás II. részének I. füzetéhez f. évi szeptember hó 1-én a IX. számú pótlék lép érvénybe. Ezen pótlék tartalma a következő:

1. A b e r s d o r f állomás felvétele a 17. sz. kivételes díjzabásba (kénkovand.)

2. K é t e g y h á z a állomás felvétele a 23. sz. kivételes díjzabásba (üveghomok) Hohenbockoról.

3. A 27. sz. kivételes díjzabás kibővítése (kövek és kőfaragóárúk Ziegenhalsról Pozsonyba.)

4. A 31. sz. kivételes díjzabás módosítása, illetve kibővítése. (Horn, Friedrichshütte és Rosdzin állomásról Budapestre és Pozsonyba.)

5. Új kivételes díjzabás Orsováról Berlinbe szállítandó benzín küldeményekre.

A r f o l y a m k ü l ö n b ö z e t e k m ó d o s í t á s a, illetve létesítése.

Ezen pótlék a magyar királyi államvasutak díjzabási hivatalában aug. 20-ika körül lesz megszereshető.

Budapest, 1892. évi augusztus hóban.

A m. kir. államvasutak igazg.

a részes vasutak nevében is.

3499 | 892. sz.

701 1—3

Pályázati hirdetmény.

Az Ó- és Uj-Szent-Anna községekben, Uj-Szt-Anna község székhellyel rendszeresített és 400 frt évi fizetéssel, ugyszintén 40 kr. látogatási díjjal, valamint a husszemle után megállapított díjazással javadalmazott körállatorvosi állás, lemondás folytán üresedésbe jöven, annak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon okl. állatorvosokat, kik ez állást elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvényüket, a törvényes minősítést igazoló okmányokkal felszerelve, az ezennel f. évi október hó 10-ének d. e. 10 órájára Uj-Szt-Anna községházához kitűzött választást megelőző nap délutáni 5 órájáig hivatalomhoz adják be.

Világos, 1892. szeptember hó 4-én.

Kabdebó,
főszolgabíró.

905 | 892.

Banesdi körjegyzőség.**Árverési hirdetés.**

Alulírott körjegyzőség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1892. évi makkoltatási jog Mermesd község erdejében 170 hold
Krisztesd " " 306 hold
Bodesd " " 150 hold
területen, az 1892. évi szeptember hó 25-én d. e. 8 órakor Nagyhalomgyon a banesdi körjegyzőségi irodában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fog.

Kikiáltási ár:

Mermesd község erdejéért 400 frt
Krisztesd " " 250 frt
Bodesd " " 150 frt.

Megjegyeztetik, hogy ezen három terület, egymással összefüggő egészet képez.

Banesd, 1892. szeptember 8.

Horváth Géza,
körjegyző.

705 1—3

Ház és telek eladás.

Néhai Barabás Péter és neje hagyatékát s most dr. Barabás Béla, Julianna és Péter közös tulajdonát képező

Perényi utca 4. sz. beltelkes ház

(563 □-öl területtel) továbbá az **Erzsébet utca 4a. szám alatt létező üres telek,** mely 904 □-öl terjedelmű **szabad kézből eladó.**

Értesítés nyerhető **dr. Barabás Béla** ügyvédi irodájában kis-körut 7. sz., vagy **Barabás Juliánál,** Perényi-utca 4. szám alatt. 702 1—1

683—1892 gazd. sz.

1—3.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Gája külvárosban levő és a rét-, kovács és szerb-utca által határolt 962 □-ölyi üres városi teleknek eladása iránt folyó év szeptember hó 19-én d. e. 10 órakor árverést tart. Kikiáltási-ár □-ölenként 60 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi szeptember 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócsa Rezső,
aljegyző.

Egy a jegyzői teendőkben jártas

alólirottnál azonnal alkalmazást nyerhet. A feltételek levélileg közöltetnek.

Kurtakér, 1892. szeptember hó 11-én.

Ungurean Ambrus,

704 1—3

jegyző.

10934 | kh. 1892.

707. 1—3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium 61,132 | VI. 11. sz. a. kiadott körrendelete alapján értesítetik Arad szab. kir. város közönsége, hogy Oroszországból származott gyümölcsnek, fűszereknek, zöldségnek, kaviárnak, állati bőröknek s egyéb állati terményeknek behozatala és átvétele tiltatott.

A mennyiben ezen tilalom ellenére fent jelzett termékek behozatnának, azok elkoboztatni és megsemmisítettetni fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint 1-ső foku közegészségi hatóság.

Arad, 1892. szeptember hó 6-án.

Sarlot

főkapitány.

1628 | 92. pm.

2—3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város igazoló választmánya a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagoknak 1893. évre érvényes névjegyzékét összeállítván, az a f. hó 15-től 15 napra közzemlére hivatalomban azzal tétetik ki, hogy ellene ezen 15 nap alatt az 1886. évi XXI. t.-cz. 28. §. értelmében fellebbezésnek van helye.

Arad, 1892. szeptember 10.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

18399 sz.

Aradvármegye alispánjától.

1892.

Árlejtési hirdetmény.

Az aradvármegyei törvényhatósági utakon szükséges több rendbeli hid építési és javítási, ugy nemkülönbön korlát építési munkálatok biztosítása iránt 1892. évi szeptember hó 23-ik napjának délelőtti 10 órakor Aradvármegye alispáni irodájában zárt ajánlatok elfogadásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, mely árlejtési tárgyalásra vállalkozni szándékozók ezennel meghívattak.

A zárt ajánlat borítékán határozottan kitéendő, hogy az ajánlat, az alábbi csoportozatok melyikére vonatkozik és ahhoz bánompénzül készpénz, vagy ovadékképes értékpapirokban a kikiáltási-ár 5%-a csatolandó, valamint kitéendő, hogy az árlejtési és építési feltételeket, egy a terv, előméret és költségvetést ismeri és elfogadja, mivel ezen feltételeknek meg nem felelő, ugy a fenti határidőig be nem adott zárt ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Szóbeli árlejtők — az árlejtés megkezdése előtt — szintén a kikiáltási ár 5%-át tartoznak készpénz vagy elfogadható értékpapirokban bánompénzül letenni.

A létesítendő munkálatok a következők:

I. A Mikalaka—Nagyhalomgyi uton a 113., 113. a., 135., 136., 144., 146., 147., 154. és 168. a. sz. hid javítása és 10530 méter új korlát építése 3927 frt 52 kr. kikiáltási árral.

II. A Borossebes—Buttyini uton lévő 4. sz. hid helyreállítása 274 frt 52 kr. kikiáltási árral.

III. A Borossebes—Buttyini uton lévő 2. sz. hid helyreállítása 695 frt 61 kr. kikiáltási árral.

IV. A Borossebes—Déznai uton lévő 12., 15. és 17. sz. hid építési, illetve helyreállítása 909 frt 83 kikiáltási árral.

Az árlejtési és egyéb feltételek az árlejtés napjáig az aradvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

Aradon, 1892. évi szeptember hó 6-án.

Szathmáry Gyula,

699. 2—3.

alispán.

Hirdetmény.

Almás-Kamarás község jegyzői irodájában egy jóviseletű és a jegyzői teendőkben teljes jártassággal bíró

nőtlen fiatal ember

mint irnok alkalmazást nyerhet. Évi fizetés 150 frt, szabad lakás (ágynemű és mosáson kívül) teljes ellátással. Szorgalmához és képzettségéhez képest az illető 100 forint mellékjövedelemre is számíthat. Az állás szeptember 20-án elfoglalandó, az ajánlatok az alólirotthoz czimzendők

Kelt Almás-Kamaráson, 1892. szept. 11-én.

Valkovszky Antal,

községi jegyző.

703 1—3

39 | 892. sz. b.

681 3—3

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város tulajdonát képező színháznak 1893. évi október hó 1-től 3 évi használatra való átengedése iránt ezennel pályázat nyitattik.

A pályázati kérvények 1892. évi december hó 1-ig nyújtandók be a polgármesteri hivatalhoz, — később beérkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A pályázati feltételek kívánatra megküldetnek. Aradon, 1892. szeptember 3-án.

**Arad szab. kir. város
szinügyi bizottsága.**

11017—1892.

698. 2—3.

Hirdetmény.

A város területén ismét egy kutya kóborolt, embert és állatot mart meg, lelövetvén, boncolás alkalmával rajta a veszettség állapított meg ennek folytán a kutyáknak kötve tartása, vagy szájkosárral ellátása tárgyában f. évi 7969—92. sz. a. kibocsájtott és 9270. sz. a. f. évi szeptember 8-ig terjedő időre kiterjesztett rendeletem, hogy hatályát szeptember 5-től október 15-ig terjedő 40 napra meghosszabbítottam.

Erről a lakosság azzal értesítettik, hogy a fent meghatározott idő alatt szájkosár nélkül az utcán talált kutyák elfogatni, a gyep téren megsemmisítettetni, a tulajdonosok pedig pénzbüntetéssel büntetettetni fognak.

Aradon, 1892. szeptember 7-én.

Sarlot,

főkapitány.

15250 | 892.

682 3—3

Hirdetmény.

Az 1892 : XV. t.-cz. értelmében azok a szőlősgazdák, kik szeszese italok kimérésével avagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraikból a házi szükségletre szánt bormennyiség után ital-adó fejében ezentul is csak a fennálló fogyasztási adónak megfelelő részt az az 6 frt 35 kr. helyett 3 frt 35 krt fizetnek.

Az említett törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás 26. §-a értelmében ezennel felhívjuk mindazokat a szőlősgazdákat, akik a jelzett kedvezményre igényt tartanak, hogy ezen igényüket szeptember 15-ig a városi fogyasztási adóhivatalnál, ahol a megállapított minta szerinti nyomtatványt kell kitölteniök, multhatatlanul bejelentsek.

Aradon, 1892. szeptember 3-án.

A városi tanács.

10965 | 892. kh.

688 3—3

Hirdetmény.

A hosszan tartott forróság és szárazság a dinnye ez időszaki minőségére hátrányos befolyást gyakorol, ennek következtében a dinnye kiszikkadva vagy nyálkásan elfajulva lévén, az emberi élvezetre nem csak alkalmatlan, de az egészségre ártalmas; miért is különös tekintettel a fenyegető cholerajárványra és arra is, hogy immár egyéb és jó gyümölcs szálló, szilva és barack érési szakába értünk, ennél fogva a dinnyének piaci árulását folyó hó 10-ik napjával beszüntetem azzal, hogy a kitűzött határidőn túl eladásra kitett dinnyék elkoboztatni és megsemmisítettetni fognak.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatala mint 1-ső foku egészségügyi hatóságtól.

Arad 1892. szeptember 6-án.

Sarlot,

főkapitány.